

Tentoonstelling

Uyt eygen ervarentheyd

De wondere insectenwereld van Johannes Goedaert

ZEEUWS
MUSEUM

Op 19 november is in het Zeeuws Museum in Middelburg een tentoonstelling geopend over het levenswerk van Johannes Goedaert (1617-1668). Deze stadgenoot die 400 jaar geleden is geboren, was niet alleen een kundig fijnschilder maar ook entomoloog avant la lettre.

Terwijl Goedaert zich gedurende zijn leven bekwaamt in het fijnschilderen, wordt hij een meester in het nauwkeurig waarnemen van gedaanteverwisselingen bij vliegen, vlinders en kevers. Ieder stadium - van eitje, via rups en pop tot vlinder - fascineert hem. Drieëndertig jaar lang kweekt, bestudeert, tekent en beschrijft Goedaert de wonderlijke insectenwereld. Aan het eind van zijn leven legt hij zijn ontdekkingen en bevindingen vast in zijn driedelige boek *Metamorphosis Naturalis*. Het bevat de vroegste vermeldingen in woord en beeld van meer dan honderd insectensoorten die voorkomen in Zeeland en Nederland. Zo legt Goedaert met zijn werk een basis voor wat later een eigen vakgebied zou worden: de entomologie. Als Goedaert niet zoveel geduld, vertrouwen en steun had

gehad bij wat hij deed, was zijn driedelige boekwerk er nooit gekomen. Vrienden haalden hem over tot publiceren, maar hij was zich wel bewust van de waarde van zijn aanpak. De ondertitel meldt: "Niet uyt eenighe boecken, maer alleenelijck door eygen ervarentheyd uytgevonden, beschreven, ende na de konst afgeteyckent". Bij verschijning in 1660 was het eerste deel direct een bestseller.

In een tijd waarin kennis met een enkele muisklik opvraagbaar is, herinnert Goedaert ons aan het belang van steeds opnieuw kijken, bevragen en aandacht schenken aan wat onbelangrijk of zelfs verwerpelijk lijkt. Zelf onderzoeken, geduld oefenen en je oordeel durven uitstellen kan ons tot nieuwe inzichten, waarden of waarheden brengen. ●

